

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

استاندارد ایران - ایزو-

آی ای سی

۸۸۵۹-۱۰

چاپ اول

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

INSO -ISO/IEC

8859-10

1St. edition

Identical with
ISO/IEC 8859-10:
1998

فناوری اطلاعات -

مجموعه نویسه های نگاره ای کد شده تک بایتی
هشت بیتی - قسمت ۱۰: الفبای لاتین شماره ۶

Information technology - 8-bit single-byte
coded graphic character sets -
Part 10: Latin alphabet No. 6

ICS:35.040

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بندیک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۲۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان ، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادر کنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها ناظرات می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

"فناوری اطلاعات- مجموعه‌نویسه‌های نگاره‌ای کدشدهٔ تک بایتی هشت بیتی - قسمت ۱۰: الفبای لاتین شماره ۶"

سمت و / یا نمایندگی

رئیس:

پهلوانیان، حسین
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات و
دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)

دبیر:

حقوقی، حسین کامبیز
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

آذرکار، سیدعلی
سازمان نظام صنفی رایانه
(فوق لیسانس مهندسی کامپیوتر)

رادمان، جواد
شرکت مبین‌نت
(دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)

فراهانی، فهیمه
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)
(لیسانس حسابداری)

فنونی الاصل، حشمت‌الله
مخابرات شرکت نفت
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

مظاہری، محمدحسین
دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

ممدوح، حسین
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

نظری، فاطمه
شورای عالی انفورماتیک
(فوق لیسانس فناوری اطلاعات- برنامه‌ریزی سیستم‌ها)

یزدان‌پور، محمدرضا
کارشناس استاندارد
(لیسانس کامپیوتر نرم‌افزار)

پیش‌گفتار

استاندارد "فناوری اطلاعات- مجموعه‌نویسه‌های نگاره‌ای کدشده تک بایتی هشت بیتی- قسمت ۱۰: الفبای لاتین شماره ۶" که پیش‌نویس آن در کمیسیون فنی مربوط، توسط شرکت آگاهان ارتباط آریا، بر مبنای روش تنفيذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide21-1 (پذیرش منطقه‌ای یا ملی استانداردهای "بین‌المللی/ منطقه‌ای" و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی ایران، تهیه شده و در یکصد و نود و چهارمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد رایانه و فرآوری داده مورخ ۹۱/۱/۳۰ مورد تصویب قرار گرفته است اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده خواهد شد.

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد بین‌المللی به شرح زیر است:

ISO/IEC 8859-10:1998, Information technology- 8-bit single-byte coded graphic character sets Part10: Latin alphabet No.6

فناوری اطلاعات-

مجموعه‌نویسه‌های نگاره‌ای کدشده تک بایتی هشت بیتی^۱ -

قسمت ۱۰: الفبای لاتین شماره ۶

۱ هدف و دامنه کاربرد

این استاندارد ملی براساس پذیرش استاندارد بین‌المللی تدوین شده است.

هدف از تدوین این استاندارد، مشخص کردن مجموعه‌ای از ۱۹۱ نویسه نگاره‌ای کدشده که به عنوان الفبای لاتین شماره ۶ شناخته می‌شود، است.

این مجموعه از نویسه‌های کدشده نگاره‌ای برای استفاده در کاربردهای پردازش داده و متن و همچنین تبادل اطلاعات در نظر گرفته می‌شود.

این مجموعه حاوی نویسه‌های نگاره‌ای برای کاربردهای همه‌منظوره^۲ در محیط‌های نوعی اداری، حداقل در زبان‌های زیر، مورد استفاده قرار می‌گیرد:
دانمارکی، انگلیسی، استونیایی، فارویی^۳، فنلاندی، آلمانی، گرینلندي، ایسلندی، سلتی، ایرلندي (با خط جدید)، لاتین، لیتوانیایی، نروژی، سامی (اورالی) (به پیوست A.1^۴ یادآوری‌ها رجوع شود)، اسلوونی و سوئدی.

این مجموعه‌نویسه‌های نگاره‌ای کدشده را می‌توان به عنوان نسخه‌ای از کد ۸ بیتی طبق استاندارد ISO/IEC 2022 یا ISO/IEC 4873 در سطح ۱ به حساب آورد.

این قسمت از استاندارد مجاز نیست همراه با قسمت‌های دیگر این استاندارد ISO/IEC 8859 مورد استفاده قرار گیرد. اگر نویسه‌های کدشده بیشتر از یک قسمت قرار باشد به وسیله فنون توسعه یافته با هم مورد قرار گیرد، باید از مجموعه‌های نویسه کدشده معادل از استاندارد ISO/IEC 10361 که از درون نسخه‌ای از استاندارد ISO/IEC 4873 در سطح ۲ یا ۳ قرار دارد، استفاده شود.

نویسه‌های کدشده در این مجموعه مجاز هستند که همراه با توابع کنترلی کدشده انتخابی از استاندارد ISO/IEC 6429 استفاده شود. با این وجود، توابع کنترلی در ایجاد نمادهای نگاره‌ای ترکیب شده از دو یا بیشتر از دو نویسه نگاره‌ای، مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. (به بند ۶ رجوع شود)^۵

یادآوری- استاندارد ISO/IEC 8859 برای استفاده با خدمات دورورزی^۶، که به وسیله اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU-T)^۷ تعریف شده، در نظر گرفته نمی‌شود. اگر اطلاعات کدشده طبق استاندارد ISO/IEC 8859 قرار باشد به چنین خدماتی منتقل شود، آنها باید با الزامات آن خدمات در نقطه دسترسی انطباق داشته باشند.

1-Single-byte

2-General purpose

3-Faroese

4 - ISO/IEC 8859-10:1998 ,Annex A.1

5-ISO/IEC 8859-10:1998 clause 6

6-Telematic

7-International telecommunication union standardization sector

۱-۲ انطباق تبادل اطلاعات

اگر تمام بازنمایی‌های نویسه‌های نگاره‌ای کدشده در درون نویسهٔ کدشده عنصر داده، با الزامات بند ۶ استاندارد ISO/IEC 8859-1 انطباق داشته باشند، یک عنصرداده نویسهٔ کدشده^۲ در اطلاعات کدشده برای تبادل اطلاعات، در انطباق با این استاندارد است

۲-۲ انطباق افزاره‌ها

یک افزاره در انطباق با این قسمت استاندارد است اگر با الزامات بند ۱-۲-۲ یا با هر دو بند ۲-۲ و ۳-۲-۲ زیر در انطباق باشد. یک ادعای انطباق باید سندی که حاوی توضیح مشخص شده در بند ۱-۲-۲ است، را شناسایی کند.

۲-۲-۱ توصیف افزاره

یک افزاره که با این قسمت استاندارد انطباق دارد باید موضوع توصیفی باشد که راهکاری را که بهوسیله آن کاربر مجاز است نویسه‌ها را برای افزاره تأمین کند، شناسایی نموده یا آنها را هنگامی که برای او قابل‌دسترس می‌شود، آن‌طور که بهترتیب در بندھای ۲-۲-۲ و ۳-۲-۲ مشخص شده، تشخیص دهد.

۲-۲-۲ افزاره‌های آغازکننده^۳

یک افزاره آغازکننده باید به کاربر خود اجازه دهد که هر دنباله از نویسه‌هایی که در بند ۶ استاندارد ISO/IEC 8859-1 آمده را تأمین کرده، و قادر باشد که بازنمایی‌های کدشده آنها را در درون یک عنصرداده نویسهٔ کدشده ارسال نماید.

۲-۲-۳ افزاره‌های گیرنده

یک افزاره گیرنده باید قادر به دریافت و تفسیر^۴ هر بازنمایی کدشده از نویسه‌های درون یک عنصرداده نویسهٔ کدشده و منطبق با بند ۶ استاندارد ISO/IEC 8859-1 بوده، و نویسه‌های متناظر را برای کاربر خود بهصورتی قابل‌دسترس نماید که کاربر بتواند آنها را از میان نویسه‌هایی که مشخص شده شناسایی، و از یکدیگر تمیز دهد.

۳ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی به آنها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آنها مورد نظر است.

1-Conformance

2-Coded-character-data-element (CC-data-element)

3-Originating

4-Interpreting

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد ملی الزامی است:

- 3-1** ISO/IEC 2022:1994, *Information technology -Character code structure and extension techniques*
- 3-2** ISO/IEC 4873:1991, *Information technology -ISO 8-bit code for information interchange -Structure and rules for implementation*
- 3-3** ISO/IEC 8824-1: I 995, *Information technology -Abstract Syntax Notation One (ASN. 1): Specification of basic notation*

کلیه بندهای استاندارد بین‌المللی ISO/IEC 8859-10:1998 در مورد این استاندارد ملی معتبر و الزامی است.